

1. Presentació

El document present estableix les bases del que ha de ser el Codi ètic del soci i sòcia de RELLA Associació de mestres i professorat jubilats en les seves actuacions com a membre d'aquesta associació que accepta participar com a voluntari en un projecte relacionat amb l'educació en sentit ampli promogut per una entitat o institució aliena a la nostra Associació.

Aquest Codi ètic s'ha creat paral·lelament a la redacció del document Compromís ètic del professorat, impulsat per la Federació de Moviments de Renovació Pedagògica de Catalunya i aprovat a Vic el 28 de maig de 2011, redacció a la qual RELLA va ser cridada a participar-hi com a Àmbit que en aquell moment era de la Federació però que degut que nosaltres ja havíem deixat de ser professionals en actiu, vàrem optar per redactar aquests principis des del nostre punt de vista de membres jubilats. Per tant, aquest Codi ètic és una aportació complementària al document de la Federació citat abans que té en el seu punt de mira les actuacions del personal jubilat en el camp de l'Educació.

El procés es va iniciar amb el treball i aportacions d'un petit grup de socis i sòcies de RELLA que van servir de base a les diferents versions que juntament amb les aportacions que a partir de la pràctica el grup Voluntariat va fer, s'han anat redactant i presentant a debat fins arribar a la present que ha estat aprovada en l'Assemblea del dia 20 de juny de 2012.

2. Bases de la nostra intervenció voluntària

2.1 Llei d'Educació de Catalunya

Un dels factors que van impulsar la creació de RELLA per part d'un grup de professionals de l'Educació jubilats va ser el que la Llei d'Educació de Catalunya diu en el seu article 105.4: "L'Administració educativa ha d'afavorir l'aprofitament de l'experiència professional del professorat jubilat i dels inspectors d'educació jubilats que ho desitgin per mitjà de llur incorporació als centres i als serveis educatius, sense ocupar-hi llocs de plantilla." (LLEI 12/2009, del 10 de juliol).

Aquest article de la LEC dóna peu a qui ho desitgi a poder fer aportacions des de la seva experiència professional a la millora de l'escola catalana en qualsevol dels seus àmbits, sense que això comporti l'ocupació de llocs de treball especificats en les plantilles de cada centre i servei educatiu.

És en la LEC que veiem el canal més propici de col·laboració amb les diferents institucions educatives del País en relació a l'aportació de la nostra experiència professional en aspectes com el fet de compartir materials acumulats durant la nostra carrera professional o bé el de poder fer arribar les nostres aportacions en relació en temes concrets de l'àmbit educatiu i en el fer diari a l'aula.

Elaborem el present Codi ètic en uns moments de buit legal degut que l'Administració encara no ha legislat res en aquest sentit.

2.2 Els nostres Estatuts

Els Estatuts de RELLA concreten la nostra idea de col·laboració amb el sistema educatiu del País, tot aportant-hi la nostra experiència professional en qualsevol dels seus camps. Creiem que el que hem rebut de la societat mentre érem professionals en actiu ho hem de posar ara a disposició de tothom per tal que la tasca que havien fet els que ens han precedit i la que hem realitzat nosaltres sigui el bagatge que aportem a la comunitat educativa.

Perquè no creiem que sigui positiu que la societat deixi perdre la potencialitat d'aquesta herència. Perquè hem de col·laborar en el manteniment del llegat que ens han fet arribar els qui han treballat per una escola millor. I aquesta col·laboració ens permetrà als jubilats i jubilades poder mantenir un nivell raonablement bo d'autoestima.

Aquesta oferta per part nostra ha potenciat en RELLA la creació del grup de treball Voluntariat, una de les funcions del qual és l'aplicació dels criteris que es deriven d'aquest Codi ètic, tenint en compte que durant el poc temps de funcionament l'associació ha rebut moltes demandes de col·laboració, la qual cosa no ha fet més que urgir-ne la redacció per aclarir els límits de les nostres intervencions.

2.3 Paper de la Societat civil

La nostra aportació s'emmarca en el paper que creiem que té la societat civil en moltes de les activitats que es porten a terme. Aquestes aportacions han d'estar a la frontera amb el terreny propi de l'Administració, per tal d'evitar que la participació ciutadana en una democràcia es redueixi a votar periòdicament els i les nostres representants en el Parlament, la qual cosa comportaria una actitud d'inhibició per part de la població.

Però aquests límits són massa vegades molt difusos i han de crear-se a partir de negociacions entre uns i altres. És en aquest sentit que el present Codi ètic vol fer una aportació amb intencionalitat aclaridora que ens permeti actuar amb el convenciment que estem fent el que cal. Perquè també seria un error que la societat civil envaís el terreny de l'Administració.

3. Què pretén el present Codi ètic?

Un codi ètic és el recull dels deures i obligacions que té un determinat individu o grup, el compliment de les quals garanteix els drets de les persones afectades per les seves accions.

En el nostre cas, jubilats i jubilades ja sense responsabilitats laborals, les obligacions a què sotmet el document present vénen donades pel fet que assumim de manera voluntària les nostres accions i la responsabilitat que se'n desprèn. No creiem que pel fet de ser voluntaris estiguem al marge de qualsevol responsabilitat.

És per això que RELLA creu convenient establir els criteris que han de limitar la nostra acció i fer-los explícits en aquest document.

4. Principis d'actuació

Detallem a continuació els principis d'actuació que han de regir les nostres intervencions com a voluntaris i voluntàries. Hem tingut en compte la Carta del Voluntariat de Catalunya que en data 29 de maig de 1996 ha estat reconeguda i adoptada pel Parlament (1).

Els principis que han de regir la nostra actuació són els següents:

- Es considera una activitat subjecta al present Codi ètic
- La que l'Associació n'hagi rebut directament la petició d'una altra Institució. RELLA en farà una valoració i si és positiva demanarà signar un Conveni i en farà publicitat per si els socis i sòcies hi volen participar.
- La que un soci, sòcia pugui pactar amb una institució que pot ser un centre educatiu. Si vol actuar en nom de RELLA cal que sigui redactat un document, contracte o conveni entre el

voluntari/voluntària i la institució on constin totes les condicions del voluntariat i que el presenti a l'Associació per la seva acceptació d'acord amb aquest Codi Ètic i amb la voluntat d'assumir-ne un seguiment.

- Cal tenir en compte en el dos casos, a) i b), que quan les tasques voluntàries proposades es facin dins l'horari lectiu i en les aules d'un centre hi ha el risc d'estar fent feines que poden suposar l'ocupació d'un lloc de treball remunerat.

- Cal col·laborar a partir dels nostres principis i de les nostres experiències i vivències perquè es respectin els drets de totes les persones.

- El/La jubilat/ada accepta voluntàriament la seva participació en qualsevol de les col·laboracions amb altres entitats i/o institucions que des de RELLA es puguin dur a terme.

- La col·laboració acceptada voluntàriament comporta el compromís per part del/de la voluntari/ària i, per tant, l'assumpció de responsabilitats. L'actitud ètica és la de ser conseqüent davant aquesta responsabilitat lliurement adquirida.